

Huib, in twijfel wat hij met haar doen moest, in medelijden vooral met de eenzaamheid, het gebrek aan zorg en attentie, die 't kind te wachten stonden naast hem die altijd werkte, had lang rondgelopen met allerlei plannen, en ten slotte al geschreven aan een geldersche kostschool.... toen, met tranen en lachjes, met wanhoopsoogen en zacht gevele, zij bad en smeekte bij hem te mogen blijven. Moe en murw in die treurige dagen, week en verteederd — ook een beetje voor zichzelf misschien — gaf Hoogland toe. En zoo was dan Liesje het vaak wel stil eenzelvige, van haar eigen gesmoorde gedachten diep vervulde, toch, in haars vaders te zeldzaam gezelschap telkens weer tot blijdschap en vrolijkheid oplevende meisje geworden, dat Huib, die zes jaren door, het leven mogelijk gemaakt, hem een eindeloos teederen troost, hem ontelbare uren van weemoedige vreugde gegeven had. Het was in dezelfde jaren, dat Huib, altijd zoekend en wroetend in zichzelf, twijfelend aan veel dat vroeger vast leek, vaak diep mistroostig, zich tot de filosofie gewend en er met overgave in gewerkt had, ijverig Bolland geloopt, toetsend en beproevend, verdiepend en verrijkend zijn levens- en wereld-beschouwing. Zijn kind intusschen, nog veel te jong voor dezen abstracten denk arbeid — waarvan haar trouwens, door den zelf steeds geslotener wordenden vader, alle notie werd bespaard — vond noch in zijn liefdevolle maar noodwendig fragmentarische, litterair getinte opvoeding, noch in het, zoogenaamd klassieke, gymnasiale onderwijs genoegzame bevrediging voor haar, van moeder Til geërfde, in zwijgzaamheid dwepende en zich opofferende, ijverig „het goede” zoekende natuur. Vaders vrienden en kennissen — artiesten bijna allen — het leken haar meerendeels rare menschen, ongegeneerd in den omgang, wel goedhartig de meesten, maar ook ruw soms en egoïst, lastig en humeurig, veeleer afschrikkend van „de kunst” dan daartoe aantrekkend — de kunst, dat was dat groote, vreemde, maar ook wreede en onbegrijpelijk-veeleischende, waartoe ook vaders schrijfwerk behoorde. Vaders werk — dat waarover hij kon praten alsof het iets verheffends en heerlijks was, maar waaronder zij hem tevens zag lijden, zuchten en zwoegen, onophoudelijk. Een veel warmer en troostender gevoel gaf haar de omgang met een godsdienstig opgevoed vriendinnetje, gaf ook de lectuur der evangeliën — waartoe trouwens vader, toen hij er haar eens bij aantrof, verrast had aangemoedigd —, de catechisatie bij een modernen predikant. Al tijdens haar vijfde-klas-jaar kwam Liesje er met enthousiasme voor uit: ze wilde theologie studeeren. Hoogland, overrompeld in 't eerst, maar ontroerd en verheugd tegelijk, om den ernst, de diepte, de wijding die zich in dien wensch uitspraken, liet, na wat dralen en praten — niet zonder kennelijken tegenzin, hij hield niet van „theologie”, 't leek soms wel als bedierf er iets door in menschenzielen — zich tot instemming bewegen.... En zoo werd Liesje, mooi meisje